

2457983215075824164975
85423215
Pavel Novotný

Účetnictví **PRO** úplné začátečníky

Účetní předpisy platné pro rok 2026

Účetnictví, jeho význam a funkce

Všeobecné účetní zásady

Složky majetku a zdroje jeho krytí

Metodické prvky v účetnictví

Nástroje průkaznosti účetnictví

Oceňování aktiv a dluhů

Uplatnění funkční měny

Praktické účetní příklady

Uzávěrkové operace a účetní závěrka

Kontrolní otázky

2026

Pavel Novotný

Účetnictví

PRO úplné
začátečníky

2026

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

*Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.*

Edice Účetnictví a daně

Ing. Pavel Novotný

Účetnictví pro úplné začátečníky 2026

Vydala GRADA Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

tel.: 234 264 401

www.grada.cz

jako svou 10 397. publikaci

Realizace obálky Vojtěch Kočí

Sazba Jan Šístek

Odborná redaktorka Ing. Michaela Průšová

Počet stran 224

Dvacáté vydání, Praha 2026

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© **GRADA Publishing, a.s., 2026**

ISBN 978-80-271-8438-5 (pdf)

ISBN 978-80-247-5095-8 (print)

Obsah

Seznam použitých zkratk	9
Úvodní slovo autora	11
1. Základy účetnictví	13
1.1 Účetnictví, jeho vývoj, význam a funkce	13
1.1.1 Vznik účetnictví	13
1.1.2 Historický vývoj účetnictví z pohledu forem jeho vedení	13
1.1.3 Vliv informačních technologií na účetnictví	14
1.1.4 Význam a funkce účetnictví	16
Kontrolní otázky	19
1.2 Účetnictví, jeho zásady a regulace	19
1.2.1 Všeobecné účetní zásady	19
1.2.2 Harmonizace účetnictví	20
1.2.3 Regulace českého účetnictví	21
1.2.4 Novely účetních předpisů	24
Kontrolní otázky	25
1.3 Aktiva a pasiva	25
1.3.1 Majetek účetní jednotky a jeho krytí	25
1.3.2 Rozvaha, její funkce, obsah a členění	27
Kontrolní otázky	34
1.4 Náklady, výnosy, výsledek hospodaření	34
1.4.1 Osamostatnění nákladů a výnosů	36
1.4.2 Základní struktura výkazu zisku a ztráty	38
1.4.3 Struktura druhového členění výkazu zisku a ztráty	39
1.4.4 Struktura účelového členění výkazu zisku a ztráty	40
Kontrolní otázky	43
1.5 Metodické prvky v účetnictví	44
1.5.1 Účet, jeho podstata, funkce a forma	44
1.5.2 Princip podvojnosti, souvztažnost účtů	53
1.5.3 Účetní zápisy	53
1.5.4 Účetní knihy	55
Kontrolní otázky	58
1.6 Nástroje průkaznosti účetnictví	59
1.6.1 Účetní doklady	59
1.6.2 Inventarizace majetku a závazků	64
1.6.3 Význam kontroly došlých faktur	66
1.6.4 Vnitřní kontrolní systém	68
Kontrolní otázky	70
1.7 Oceňování aktiv a dluhů	70
1.7.1 Regulace oceňování majetku a závazků	71
1.7.2 Princip opatrnosti	71
1.7.3 Oceňování majetku a závazků v České republice	71
1.7.4 Měna účetnictví	72
Kontrolní otázky	75

1.8	Odpisování, tvorba a použití opravných položek a rezervy	75
1.8.1	Odpisování dlouhodobého majetku	76
1.8.2	Tvorba a použití opravných položek	77
1.8.3	Podstata, význam a funkce rezerv	78
	Kontrolní otázky	79
2.	Základy účtování na účtech	80
2.1	Dlouhodobý majetek	89
2.1.1	Dlouhodobý nehmotný majetek	90
2.1.2	Dlouhodobý hmotný majetek	92
2.1.3	Oceňování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	94
2.1.4	Pořízení dlouhodobého majetku a jeho zařazení do užívání	96
2.1.5	Poskytování záloh na pořízení dlouhodobého majetku	101
2.1.6	Technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	103
2.1.7	Odpisování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	105
2.1.8	Účtování odpisů dlouhodobého majetku	108
2.1.9	Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	109
2.1.10	Dlouhodobý finanční majetek	114
2.1.11	Dlouhodobý majetek z hlediska zákona o daních z příjmů	117
	Kontrolní otázky	119
2.2	Zásoby	120
2.2.1	Oceňování zásob	120
2.2.2	Účtování zásob	122
2.2.3	Aktivace materiálu, zboží a služeb	131
2.2.4	Účtování zásob přímo do spotřeby	131
2.2.5	Stanovení normy přirozených úbytků	131
2.2.6	Analytické a podrozvahové účty	131
2.2.7	Kontrola korunou	131
2.2.8	Význam zásob pro likviditu účetní jednotky	132
	Kontrolní otázky	140
2.3	Krátkodobý finanční majetek	140
2.3.1	Peněžní prostředky v pokladně a ceniny	140
2.3.2	Peněžní prostředky na účtech	142
2.3.3	Krátkodobé úvěry	142
2.3.4	Krátkodobé finanční výpomoci	143
2.3.5	Krátkodobý finanční majetek	143
2.3.6	Převody mezi finančními účty	144
	Kontrolní otázky	152
2.4	Zúčtovací vztahy	152
2.4.1	Zobrazení pohledávek ve finančním účetnictví a vykázání v účetní závěrce	152
2.4.2	Zobrazení závazků ve finančním účetnictví a vykázání v účetní závěrce	156
2.4.3	Inventarizace pohledávek a závazků	161
2.4.4	Promlčení a zánik pohledávek a závazků	162
2.4.5	Odpis pohledávek	162
2.4.6	Opravné položky k pohledávkám	162
2.4.7	Pohledávky a závazky v cizí měně	164

2.4.8	Účtování dobropisů z reklamací, poskytování různých druhů slev	166
	Kontrolní otázky	167
2.5	Kapitálové účty a dlouhodobé závazky	167
2.5.1	Vlastní kapitál	167
2.5.2	Rezervy	173
	Kontrolní otázky	175
2.5.3	Dlouhodobé závazky	175
	Kontrolní otázky	177
2.6	Náklady a výnosy	178
2.6.1	Podstata nákladů a výnosů	178
2.6.2	Členění nákladů a výnosů	178
2.6.3	Základní charakteristika nákladů zaúčtovaných v účtové třídě 5 – Náklady	179
2.6.4	Obsahové vymezení jednotlivých účtových skupin nákladů v účtové třídě 5 – Náklady	179
2.6.5	Základní charakteristika výnosů zaúčtovaných v účtové třídě 6 – Výnosy	187
2.6.6	Obsahové vymezení jednotlivých účtových skupin výnosů v účtové třídě 6 – Výnosy	187
	Kontrolní otázky	191
2.7	Účetní závěrka	191
2.7.1	Účetní uzávěrka	191
2.7.2	Účetní závěrka	194
2.8	Kontrolní příklady k procvičení	200
Použité zdroje		206
Seznam příloh		207
Příloha 1	Vzor účtového rozvrhu	208
Příloha 2	Přiřazení syntetických účtů k položkám rozvahy	215
Příloha 3	Přiřazení syntetických účtů k položkám výkazu zisku a ztráty – druhové členění	220
Příloha 4	Inventurní soupis majetku	222
Příloha 5	Inventurní soupis o provedení inventury peněžních prostředků v hotovosti	223
Příloha 6	Seznam interpretací Národní účetní rady	224